

πούλιτον

Σάββατο, 24 Νοεμβρίου 2012

5:35 μμ

poulpiton.pdf

Σημασία:

- Βάθρο, σκηνή, βήμα, σκαλωσιά για παραστάσεις, παρουσιάσεις, διαλέξεις, συζητήσεις

Εγκυκλοπαιδικά

- Βαθρον του υποδρομου . Πάνω εκει εμφανιζεται ο αυτοκράτορας. Η εξ ορισμου περιγραφή του δηλώνει προχειρο ικριωμα. Όμως στο Περι της του Βασιλειου Τάξεως ο Κων/νος ο προφυρογέννητος ομιλει περι της **πούλιτου πύλης** : «*Του δε βασιλέως εξελθόντος την του πούλιτου πύλην*» Πραγμα που μας κανει να πιστευουμε ότι επροκειτο για καποιο μονιμο κατασκευασμα. 9395.364 Στο 9396.167 [215] καταφαίνεται ότι πρόχειρα **πούλιτα** στηνώντουσαν ακόμη και μέσα σε στεγασμένους χώρους (Εν τῷ τρικλίνῳ τοῦ Ἰουστινιανοῦ) για υποδοχές επισήμων:
Τοῦ δὲ βασιλέως κατὰ την εἰωθυῖαν τάξιν εἰσελθόντος ἐν τῷ παλατίῳ, γέγονεν ἑτερα δοχὴ τρόπῳ τοιῷδε. Ἐν τῷ τρικλίνῳ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἔστη πούλιτον ἀπὸ οἰξέων δινισίων θλαττίων ἐσκεπασμένον, "καὶ ἐν αὐτῷ ἔστη ὁ μέγας θρόνος Θεοφίλου τοῦ Βασιλέως, καὶ ἐκ πλαγίου σελλιον χρυσοῦν βασιλικόν τὰ δὲ δύο αργυρὰ ὄργανα των δύο μέρων ἔστησαν κάτωθεν, ἔσωθεν τῶν δύο θήλων τὰ γὰρ αὐλοῦντα ἔξω των θήλων ἔστησαν .

Ετυμολογία:

Από το Λατινικό **pulpitum** , -i, ους.

Charlton T. Lewis, Charles Short, A Latin Dictionary

Φράσεις

Σουητώνιος, Οράτιος, Ιουβενάλης, Πλινιος : "percurrit pulpita socco," : "modicis instravit pulpita tignis," : "longa per angustos figamus pulpita vicos" : "vati, quem pulpita pascunt": "ludibria scaenā et pulpito digna,"

Συγγενικά

Βήμα, Πόδιον , podium , Ρώστρα, Rostra , Tribune

Αναφορές

cat. Sic ad idem pulpitum ascendit, ostiarīi dorniciale revolvunt, et sacro vino a patriarcha accepto, abit, et postquam precatus est, se invicem ad-

Sic ad idem **pulpitum** ascendit, ostiarli dorniciale revolvunt, ei sacro vino a patriarcha accepto, et posiquam precatus est ^{9395.367 200}

ασπάζεται τον πατριάρχη, και το **πούλιτον** κατελθών · και σφράγισας εκ τρίτου, κοινωνεί το αγιον δωρον*. Ειθ ουτως ανέρχεται το αὐτο **πούλιτον**, και ύφαπλουσιν οι όστιάριοι το δουμνικάλιον ύποκάτω, και λαβών το νάμα* (θεια-κοινωνια, σωμα και αιμα του Χριστου) παρά του πατριάρχου, κατέρχεται, και εύξάμενος προσκυνουσιν** αμφοτεροι αλληλους, είτα υπόστρεψας εισέρχεται είς το μηταwürιον και κραματίζει*** μετά των πατρικίων και λοιπών αρχόντων, ους αν κελεύση.

***Συνωνυμα** : ναμα, αγια κοινωνια, μεταληψη

**Ισως από αυτη την τελετη χαρακτηριζεται προσκυνήσιμο το λαχανικόν πεζοδρόμιον

*****κραματίζω**. -ισα <κράμα = άκρατιζομαι < άκρατον αλλά και άριστον εκαλείτο πρωίνο, πρόγευμα (κρασί), το νεοελληνικό breakfast: break+fast σπάω τη νηστεία . Ρήμα **αριστίζω** : παιρνω άριστον δηλ. προγευμα.

Οι ορθόδοξοι Χριστιανοί, ακόμη και οι αυτοκράτορες, κοινωνούσαν νηστικοί (νηστεύοντας) ^{9395. 18, 2}.

άκρατιζομαι , (άκρατος)

Α. Πίνω αμιγή οινον όχι κακραμμένο (κν. Κρασι) από όπου και άκρατο το προγευμα, άριστον, breakfast, επειδή απετελειτο από κοματια ψμιου βουτηγμενα σε ακρα-τον οينو.(Ath.1.11c sq.), Ar.PI. 295, ubi v.

Sch., Canthar.8: c. acc., ἄ. κοκκύμηλα to breakfast on plums, Ar.Fr.607; “μικρόν” Aristomen.14: μεταφορικά: ψυχαγωγῶ στη διάρκεια του προγεύματος, “ἀμιγοῦς ἡκρατίσω σοφίας” :και αργότερα ακρατίζω, μελλ. ακρατιῶ, , “τοὺς ἐφήβους”: “ποτιζέτω καὶ ἀκρατιζέτω ψυχάς”.

Αργότερα φαίνεται πως οι Βυζαντινοί εβαζαν κυριολεκτικά νερό στο κρασί τους και έτσι κατακαληξαμε στο κραματίζω να σημαίνει προγευματίζω με κομμάτια ψωμιού μέσα σε κρασί. Αλλά και η μετάληψη δεν είναι το ίδιο;

Βιβλιογραφία

9396 ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΡΑΜΖΙΝΟΥ (ΚΑΡΑΜΣΙΝ) - ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΡΩΣΣΙΑΣ ΤΟΜ Α

ΑΣ3 Βυζαντινό Λεξικό - Copyright© 2012 by Aris Stougiannidis